

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 238-1926)

Originalt emne

Arbejderforhold

Arbejderforhold/Foranstaltninger mod Arbejdsløshed (Nødhjælpsarbejde, Ungdomsarbejde)

Foreninger

Foreninger/Dansk Arbejdsgiverforening

Gader

Gader/Gader, Gangstier og Veje i Almindelighed

Uddrag fra byrådsmødet den 11. november 1926 - side 16

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 238-1926)

Besværing fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Arbejdet ved Reguleringen af Silkeborgvejen ikke udføres efter de for Nødhjælpsarbejde gældende Regler.

Fra Brolægningsudvalget forelægger følgende Erklæring :

"Tilbagesendes Byrådet, idet Udvalget angaaende Timelønnen maa henholde sig til Godkendelsen af denne af saavel Byrådet som Nødhjælpsudvalget og Socialministeriet.

Angaaende Besværingerne over, at de ved Nødhjælpsarbejdet beskæftigede Arbejdere ikke skulde være interesserede i at søge Beskæftigelse ved andet Arbejde, skal man udtale, at Erfaringen viser det modsatte, idet 125 Mand har forladt Nødhjælpsarbejdet, fordi de har skaffet sig Arbejde hos private Arbejdsgivere.

Af de ved Nødhjælpsarbejdet beskæftigede har 2/3 været Arbejdsmænd og 1/3 faglærte

Arbejdere.

I Anledning af Bemærkningen om, at Nødhjælpsarbejdet har foraarsaget, at Aarhus Entreprenørforenings Medlemmer i visse Tilfælde har haft Vanskeligheder med at skaffe sig Arbejdskraft, har man henvendt sig til det kommunale Arbejdsanvisningskontor, der opgiver, at den gennemsnitlige Arbejdsløshed for Arbejdsmænd i den forløbne Sommer har ligget fra 700-1100 Mand".

M. C. Falk forelagde Indstillingen og anbefalede Byraadet at tiltræde Udvalgets Erklæring, som i alle Maader var i Overensstemmelse med de faktiske Forhold.

P. Petersen var ikke helt enig med Hr. Falk og maatte stadig holde paa, at det var uheldigt, naar der var saa stor Forskel paa den almindelige Timeløn og den, der betales ved Nødhjælpsarbejdet. Derved blev Forskellen i Ugeløn ganske minimal, og det kunde ikke være Lovens Mening. Nødhjælpsarbejdet blev derved faktisk dyrere end almindeligt Entreprenørarbejde, og det maatte kaldes en Forfuskning af Lovens Mening. Hvis der skulde svares Ministeriet efter Udvalgets Indstilling, vilde Taleren anmode om at faa tilført en Erklæring om, at Talerens Gruppe finder dette Forhold uheldigt.

G. N. Knub havde et Par Gange drøftet dette Lønforhold med Hr. Falk, men var ikke bleven overbevist af hans Ord. Taleren havde undersøgt Sagen nærmere og derved faaet bekræftet, at Byraadet faktisk ikke havde faaet noget bestemt at vide om, at det var Kommunens Agt selv at udføre Arbejdet, og heller ikke Nødhjælpsudvalget eller Ministeriet havde faaet det at vide. Hr. Falk hævdede ganske vist, at han havde udtalt det ved Forhandlingen i Byraadet; men det vilde dog være underligt, om hele den borgerlige Gruppe skulde have misforstaaet dette. Taleren havde nu set Skrivelserne til Amdsudvalget og Ministeriet, og der var ikke sagt noget som helst om, at Kommunen selv skal udføre Arbejdet. Der nævntes blot, at det skal udføres med indskrænket skærænket Arbejdstid, og at der til Dels skal anvendes kommunale Arbejdere; men et kommunalt Arbejde behøvede ikke at udføres af Kommunen selv; Kommunens Byggeri var f. Eks. kommunalt Arbejde, selv om det blev udbudt ved Licitation. Taleren kunde derfor ikke give Hr. Falk Ret i hans Paastand, medmindre han kunde bevise paa Tryk, at det var sagt i Byraadet.

Borgmesteren gjorde opmærksom paa, at der blev meddelt, at Timelønnen var 150 Øre pr. Time, og det var alt, hvad det drejede sig om.

M. C. Falk tvivlede om at kunne overbevise Hr. Knub, for Udtalelserne i Byraadet var jo ikke

gengivne ordret; men Taleren kunde ikke være ansvarlig for, at d'Hrr. ikke ved, hvad der foregaar i Byraadet. Der var udtrykkelig sagt i Amsudvalget, at Kommunen selv skal udføre Arbejdet, og det beviste ogsaa den fastsatte Timeløn paa 150 Øre, idet ingen privat Entreprenør betalte dette. Baade Amsudvalget og Socialministeriet havde tiltraadt Forslaget, saa Sagen var ganske klar og behøvede overhovedet ikke at diskuteres. At d'Hrr. ikke den Gang var klar derover og maa ske af politiske Grunde skulde være gaaet imod Forslaget, var en anden Sag, men det nyttede jo ikke at komme bagefter og forsøge at vælte det over paa andre. Konsul Petersen kunde ikke tiltræde Erklæringen, skønt den ikke indeholdt noget som helst andet end Sandheden; Taleren tvivlede alligevel om, at d'Hrr. vilde nægte at tiltræde en Sandhed; det vilde i hvert Fald være at bringe sig selv lidt for langt ned. Angaaende at Arbejdet skulde blive dyrere end privat Arbejde, saa vilde Taleren blot anføre, at saavidt Embedsmændene i Øjeblikket kunde se, vilde Overslaget kunde holdes.

og Stadsingeniøren plejede ikke at lægge Overslagene for store. Man havde tillige taget Stikprøver med Støbning af Cementrør og Jordflytning, og det havde vist sig, at der blev udført lige saa meget Arbejde som i den private Virksomhed. Derfor kunde man ikke med Rette sige, at Arbejdet blev fordyret; men det var to forforskellige Principer, man holdt paa, enten kommunalt eller privat Arbejde, og der blev man næppe enige.

Borgmesteren erindrede om, at den 3. December blev Sagen vedtaget i Byraadet ganske enstemmig, og hvis der nu kom en Særindstilling fra den borgerlige Gruppe, maatte Taleren i Skrivelsen til Ministeriet gøre opmærksom paa den tidligere enstemmige Vedtagelse.

V a l d. Pedersen hævdede, at det, som stod i Skrivelsen fra Arbejdsgiverforeningen, ikke havde Spor med Virkeligheden at gøre. Det saa mærkeligt ud, at d'Hrr. P. Petersen og Knub kom ind paa Spørgsmaalet om Lønnen, for det var slet ikke det, Sagen drejede sig om. Det var meget dristigt af Konsul Petersen at kalde det en Forfuskning af Loven, naar Forslaget var enstemmig vedtaget af Byraadet og tiltraadt af Amsudvalget og Ministeriet. Taleren var ikke Medlem af Byraadet, da Sagen blev vedtaget, men derimod Medlem af Amsudvalget, og der var man ganske klar over, at Kommunen selv vilde udføre Arbejdet, hvilket jo ogsaa Timelønnen paa 150 Øre viste. Vilde Kommunen ikke selv udføre Arbejdet, skulde der i Indstillingen have staaet, at det skulde udbydes i Entreprise, og i saa Fald var Sagen bleven behandlet ganske anderledes i Amtudvalget. Taleren vilde derfor bestemt

protestere imod, at man havde forfusket Loven. Klagen over, at det havde skortet paa privat Arbejdskraft, var rent Vrøvl; Formanden for Entreprenørforeningen kunde have faaet mindst 300 Mand, naar som helst han havde ønsket det.

P. Petersen var ikke af Hr. Falks mange Ord bleven rokket i sin Overbevisning om, at kommunalt Arbejde er dyrere end privat, og det samme havde Hr. Christiansen som Medlem af Brolægningsudvalget hævdede i Byraadsmødet den

7. Januar, idet han udtalte, at ikke blot var Timelønnen højere, men Kommunen skulde samtidig anskaffe en hel Del Materiel til Arbejdet. Taleren vilde fastholde den foreslaaede Tilføjelse til Erklæringen.

M. C. Falk indrømmede, at d'Hr. før Mødet den 7. Januar var kommen i Tanker om, at de havde gjort noget helt forkert; men da var det jo temmelig sent.

G. N. Knub havde ikke benægtet, at Timelønnen paa 150 Øre blev vedtaget i Byraadet og anerkendt af Amtsudvalget og Ministeriet; men forinden havde der ikke været udtalt noget om, at Kommunen selv skal udføre Arbejdet, og det stod heller ikke i nogen af de officielle Skrivelser, der blev afsendt. Hvis nogle af Byraadets Medlemmer derfor havde taget fejl, skyldtes det mangelfulde Oplysninger.

Borgmesteren hævdede, at Udvalgets Indstilling var klar nok, og det maatte forbavse, at et Byraadsmedlem kunde sige, at man ikke var klar over Spørgsmaalet, naar der nævntes en Løn paa 150 Øre, og en saadan intetsteds betaltes af private Entreprenører.

Vald. Pedersen oplyste, at da Arbejdet blev godkendt af Amtsudvalget, var Kommunens Timeløn 150 Øre og den private 121 Øre. Ogsaa Statsbanerne havde søgt at faa et Arbejde anerkendt som Nødhjælpsarbejde, og Ingeniør Knub maatte da vide, at det ogsaa skulde betales efter Overenskomsten mellem Generaldirektoratet og Dansk Arbejdsmandsforbund, hvor Timelønnen var 156 Øre. Men efter Loven kunde man ikke komme udenom at betale efter de foreliggende Overenskomster.

Holst-Knudsen savnede et Bevis fra Hr. Falk for, at Kommunens Arbejde blev billigere end det private. At der blev lavet lige saa meget Arbejde var jo intel Bevis, naar man erindrede, at Timelønnen var højere, og den Fordyrelse kom Kommunen til at betale. Taleren kunde ikke give Arbejdsforeningen Ret i, at den Maade, hvorpaa Arbejdet var udført, var i Strid med Loven, da Byrådets Indstilling var godkendt af Amtsudvalget og Ministeriet; men det var heller ikke Konsul Petersens Mening. Det, man ønskede tilføjet, var dette, at man kunde

være enig med Arbejdsgiverforeningen i, at det var uheldigt, naar der var saa stor Forskel paa Timelønnen, og deri laa ikke nogen Desavuering af Amdsudvalget eller andre Institutioner.

H. P. Christensen syntes, at Hr. Christiansen var saa mærkelig tavs, og det laa vel i at han som Medlem af Brolægningsudvalget skulde have været opmærksom paa Forholdet i Tide. Maaske skyldtes det, at han var ret ny i Byraadet, men Konsul Petersen var i hvert Fald saa gammelt Medlem, at han burde være klar over det. Naar det ikke var Tilfældet, burde den borgerlige Gruppe putte Fejltagelsen i Lommen og fremtidig være mere agtpaagivende for, hvad der sker i Byraadet.

M. C. Falk vilde gøre Landsretssagføreren opmærksom paa, at ved privat Arbejde maatte man til Arbejdernes Timeløn lægge Arbejdsgiverens Fortjeneste m. v., og saa blev det mindst lige saa dyrt som Kommunens Arbejde.

Borgmesteren bekræftede, at blot en Arbejdsgiver beskæftigede 4 Mand, var hans Fortjeneste mindst lige saa stor som disses tilsammen, saa det var ingen Besparelse.

J. Perregaard hævdede, at Spørgsmaalet om, hvad der var det billigste, fuldstændig afhang af Lederen af Arbejdet.

M. C. Falk kunde oplyse, at Udvalget ogsaa havde sat sin dygtigste Ingeniør og Formand til dette Arbejde, saa her kunde der ikke klages over Ledelsen. Taleren tvivlede derfor ikke om, at naar Arbejdet var færdigt, kunde man sige, at det var udført godt og forsvarligt, ogsaa hvad Prisen angaar.

Brolægningsudvalgets Indstilling vedtoges med 12 Stemmer.

Den borgerlige Gruppe ønsker tilføjet:

"Gruppen slutter sig til Foreningens Udtalelse om det uheldige i, at Kommunen lader Arbejdet udføre til en Timeløn, der ligger langt over, hvad den almindelige Timeløn er."

Endelig vedtoges det at tilføje en Bemærkning om, at Indstillingen vedtoges enstemmig i Mødet den 3. December f. A.